

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ค้างชำระสินเชื่อบัตรเครดิตของธนาคารออมสิน สาขาเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาจากลูกหนี้สินเชื่อบัตรเครดิตของธนาคารออมสิน สาขาเชียงใหม่ ข้อมูล ณ วันที่ 1 มีนาคม 2556 ทั้งหมดจำนวน 335 ราย โดยข้อมูลในการวิจัยเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือข้อมูลลูกหนี้สินเชื่อบัตรเครดิตจากระบบงานสินเชื่อของธนาคารออมสิน และทำการเก็บข้อมูลจากแฟ้มลูกหนี้รายตัว รวมไปถึงการใช้ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แบบจำลองโลจิส (Logit Model) ซึ่งใช้เทคนิควิธีวิเคราะห์การประมาณภาวะความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Estimate: MLE) และเทคนิคการวิเคราะห์โดย Marginal effect เพื่อศึกษาโอกาสความน่าจะเป็น (Probability) ของปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ค้างชำระ โดยวิเคราะห์จากปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 9 ปัจจัย ซึ่งประกอบไปด้วย รายได้ของลูกหนี้ อายุของลูกหนี้ อาชีพของลูกหนี้ วงเงินกู้ สถานภาพของลูกหนี้ ระยะเวลาผ่อนชำระที่เหลืออยู่ รายจ่ายของลูกหนี้ต่อเดือน สัดส่วนภาระหนี้คงเหลือต่อวงเงินกู้ และประสิทธิภาพในการทำงาน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า ลูกหนี้สินเชื่อบัตรเครดิตที่นำมาศึกษาทั้งหมดจำนวน 335 ราย มีรายได้ขั้นต่ำสุด 6,400 บาทและรายได้สูงสุด 66,160 บาท ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 25,000 บาท มีอายุน้อยสุด 21 ปี และอายุมากที่สุด 75 ปี ส่วนใหญ่ลูกหนี้มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ รองลงมามีอาชีพรับจ้างและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส วงเงินที่ได้รับต่ำสุดที่ 60,000 บาทและสูงสุดที่ 2,000,000 บาท ส่วนใหญ่จะได้รับวงเงินกู้ต่ำกว่า 1,000,000 บาท มีระยะเวลาผ่อนชำระที่เหลืออยู่น้อยสุด 1 งวด และมากที่สุด 231 งวด ส่วนใหญ่จะมีงวดค้างชำระที่เหลืออยู่น้อยกว่า 100 งวด มีรายจ่ายต่อเดือนน้อยสุด 2,450 บาท และรายจ่ายต่อเดือนมากที่สุด 39,000 บาท โดยส่วนใหญ่ผู้กู้จะมีรายจ่ายต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท มีสัดส่วนภาระหนี้คงเหลือต่อวงเงินกุน้อยสุด 0.024 และมากที่สุด 0.995 โดยส่วนใหญ่มีสัดส่วนภาระหนี้คงเหลือต่อวงเงินกู้

มากกว่า 0.750 และมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยสุด 1 ปี และประสบการณ์ในการทำงานมากที่สุด 40 ปี ส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 20 ปี

จากการหาความสัมพันธ์ของการมีหนี้ค้างชำระสินเชื่อสวัสดิการของธนาคารออมสินสาขาเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการมีหนี้ค้างชำระสินเชื่อสวัสดิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 90% มี 6 ปัจจัย ได้แก่ ระดับรายได้ อาชีพรับราชการ วงเงินกู้ สถานภาพสมรส รายจ่ายของลูกหนี้ต่อเดือน และสัดส่วนภาระหนี้คงเหลือต่อวงเงินกู้ ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อโอกาสมีหนี้ค้างชำระลดลง ได้แก่ รายได้ของลูกหนี้ สถานภาพสมรส และสัดส่วนภาระหนี้คงเหลือต่อวงเงินกู้ โดยสัดส่วนภาระหนี้คงเหลือต่อวงเงินกู้มีผลต่อการมีหนี้ค้างชำระลดลงมากที่สุด ซึ่งหากลูกหนี้มีสัดส่วนภาระหนี้คงเหลือต่อวงเงินกู้มาก ทำให้โอกาสที่จะพยายามนำเงินกลับมาชำระคืนมาก เนื่องจากเงินคงเหลือที่ยังขอมก่อกำให้เกิดจำนวนดอกเบี้ยที่สูง โอกาสที่จะก่อให้มีหนี้ค้างชำระจึงลดลงด้วยเช่นกัน ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อโอกาสมีหนี้ค้างชำระลดลงน้อยที่สุด ได้แก่ รายได้ของลูกหนี้ ซึ่งหากลูกหนี้มีระดับรายได้มาก ความสามารถในการชำระหนี้คืนจึงมีมาก ส่งผลทำให้โอกาสที่ลูกหนี้จะมีหนี้ค้างชำระลดลง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อโอกาสมีหนี้ค้างชำระเพิ่มขึ้น ได้แก่ อาชีพรับราชการ วงเงินกู้ และรายจ่ายของลูกหนี้ต่อเดือน โดยอาชีพรับราชการมีผลต่อการมีหนี้ค้างชำระเพิ่มขึ้นมากที่สุด ซึ่งอาชีพรับราชการเป็นอาชีพที่มีความมั่นคง มีรายได้ต่อเดือนที่แน่นอน มีโอกาสที่จะได้รับการพิจารณาให้วงเงินสินเชื่อที่สูง โอกาสที่จะมีหนี้ค้างชำระจึงมีมากกว่าอาชีพอื่น ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อโอกาสมีหนี้ค้างชำระเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ วงเงินกู้ ซึ่งหากลูกหนี้ได้รับวงเงินกู้ที่สูง ขอมมีโอกาสให้มีหนี้ค้างชำระที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการที่ลูกหนี้ได้รับวงเงินมากๆ ทำให้มีภาระที่ต้องส่งเงินคืนมากขึ้นด้วยเช่นกัน การที่ผลจาก Marginal effect กับผลจากการหาสัดส่วนแล้วนั้น ขัดแย้งกันตรงตัวแปรอาชีพ ด้วยเนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์นี้ ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นข้าราชการมาก เมื่อเทียบกับอาชีพอื่นๆ จึงมีผลทำให้ผลการวิเคราะห์จากแบบจำลองโลจิทกับผลจากการหาสัดส่วนนั้นขัดแย้งกันได้

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีหนี้ค้างชำระสินเชื่อสวัสดิการของธนาคารออมสินสาขาเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีหนี้ค้างชำระและผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ สามารถที่จะนำไปใช้เป็นประโยชน์และปรับปรุงการพิจารณาสินเชื่อต่อไป ดังนั้นจากการศึกษาครั้งนี้จึงสามารถสรุปเป็นข้อเสนอใน 2 ด้านคือ

5.2.1 การพิจารณาให้สินเชื่อแก่ผู้กู้รายใหม่

ควรพิจารณาปัจจัยที่มีระดับความสำคัญในการก่อให้มีหนี้ค้างชำระ ซึ่งได้แก่ รายได้ รายจ่ายต่อเดือน วงเงินกู้ อาชีพและสถานภาพของผู้กู้เป็นหลัก ซึ่งล้วนแล้วแต่มีความสำคัญในการใช้พิจารณาว่าลูกหนี้จะมีความสามารถที่จะชำระหนี้คืนได้หรือไม่ และผู้กู้ควรจะให้ข้อมูลความจริงแก่ธนาคาร โดยระบุจำนวนหนี้ที่มีอยู่ และภาระในการผ่อนชำระหนี้อื่น ธนาคารจึงจะพิจารณาเห็นถึงความสามารถในการชำระหนี้จากสัดส่วนของรายได้ของลูกหนี้ ค่าใช้จ่ายของลูกหนี้ อันจะมีผลดีต่อตัวผู้กู้และไม่เกิดภาระหนี้ค้างชำระตามมา และพนักงานควรเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบคุณสมบัติอย่างละเอียดก่อนการอนุมัติสินเชื่อ และหากผู้กู้ที่พิจารณาคูสมบัติในปัจจุบันแล้ว เห็นสมควรอนุมัติ แต่เล็งเห็นว่าอาจเกิดเป็นหนี้ค้างชำระในอนาคตได้ เนื่องจากอาจมีการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติบางอย่างที่มีความสำคัญต่อความสามารถในการชำระหนี้ในอนาคตได้ ควรพิจารณาให้กู้ยืม แต่กำหนดระยะเวลาการชำระคืนให้เหมาะสมให้ระยะเวลาผ่อนชำระที่เหลืออยู่ในอันที่จะกรรมสิทธิ์ในบ้านละที่ดินของตนเองมีให้น้อยที่สุด เนื่องด้วยการให้ระยะเวลาผ่อนชำระที่ยาวนาน จะทำให้เกิดความเสี่ยงในด้านความไม่แน่นอนของอัตราดอกเบี้ย ความสามารถในการชำระหนี้ และการเสื่อมค่าของหลักประกัน

5.2.2 แนวทางในการติดตามหนี้

การให้สินเชื่อ แม้จะกำหนดเงื่อนไขในข้อสัญญา มีเครื่องมือและขั้นตอนในการพิจารณา แต่ก็ยังมีโอกาสที่จะเกิดหนี้ค้างชำระขึ้นภายหลังได้ทั้งสิ้น ดังนั้น หลังจากการอนุมัติให้สินเชื่อไปแล้ว ควรติดตามการผ่อนชำระคืนของลูกหนี้ว่าเป็นไปอย่างปกติหรือไม่ หากลูกหนี้ขาดการชำระ ควรรีบดำเนินการทวงถามตั้งแต่วัดแรกๆ เนื่องจากหากปล่อยให้ค้างชำระหลายเดือน โดยเฉพาะลูกหนี้ที่มีสัดส่วนภาระหนี้คงเหลือต่อวงเงินกู้มาก ลูกหนี้ต้องโดนดอกเบี้ยปรับเป็นจำนวนมาก โอกาสที่จะได้รับการชำระคืนย่อมเป็นไปได้ยาก โดยหากลูกหนี้ค้างชำระ 1-2 เดือน หากมีการติดตามทวงถามอย่างใกล้ชิด ลูกหนี้พอจะชำระหนี้ได้ และทราบปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับลูกหนี้ โดยธนาคารสามารถช่วยแก้ไขปัญหาของลูกหนี้แต่ละราย ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

ในด้านของธนาคาร ควรให้มีการจัดตั้งกลุ่มทำหน้าที่ในการติดตามหนี้ค้างชำระ เพื่อติดตามข้อมูล เร่งรัด และรับทราบปัญหาของลูกค้ำอย่างใกล้ชิด เพราะธนาคารจะต้องดูแลลูกหนี้กลุ่มนี้ไม่ให้เกิดหนี้ค้างชำระซ้ำซ้อน

5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ค้างชำระสินเชื่อสวัสดิการเฉพาะในส่วนของการออมเงินสาขาเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ นั้น จึงมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ค้างชำระสินเชื่อสวัสดิการ ของพื้นที่อำเภอใกล้เคียง ด้วยว่ามีความแตกต่างกันหรือไปในทิศทางเดียวกัน
2. กำหนดปัจจัยอื่นๆ ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์ต่อการหนี้ค้างชำระสินเชื่อสวัสดิการ เช่น การพิจารณาหลักประกันสินเชื่อ การโอนย้ายหน่วยงาน ภาระหนี้สินนอกระบบอื่นๆ
3. ควรมีการศึกษาถึงนโยบายของรัฐบาล ในโครงการต่าง เช่น การพักหนี้ การปรับลดดอกเบี้ยเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ และ โครงการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ว่ามีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้ หรือการก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่ออย่างไร